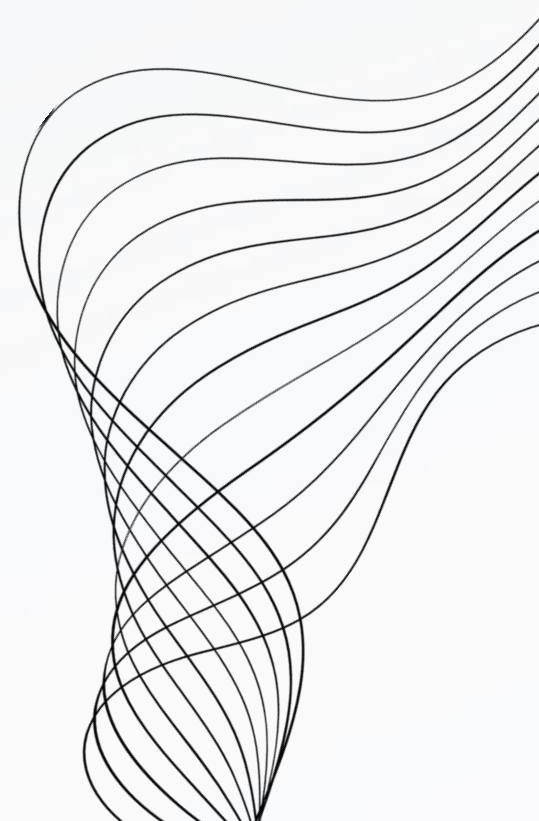

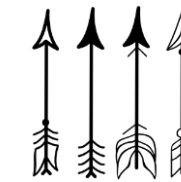
Valóban átláthatóságot hoznak az európai platformszabályozás átláthatósági követelményei?

**DR. HOHMANN BALÁZS
PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR**

Az átláthatóság (kiinduló) fogalmának tisztázása

Mit érthetünk átláthatóság alatt? Mely fogalmi elemek jellemzik?

Átláthatóság – közjogi értelemben:

Olyan alkotmányos és jogállami követelmény, amely arra irányul, hogy az átláthatóság alanya számára az átláthatóság tárgyát felfoghatóvá, érthetővé, kontextusában és folyamatában is értelmezhetővé tegye.

Alany

Felhasználó
(A jogalkalmazó)
Egyéb társadalmi szereplők

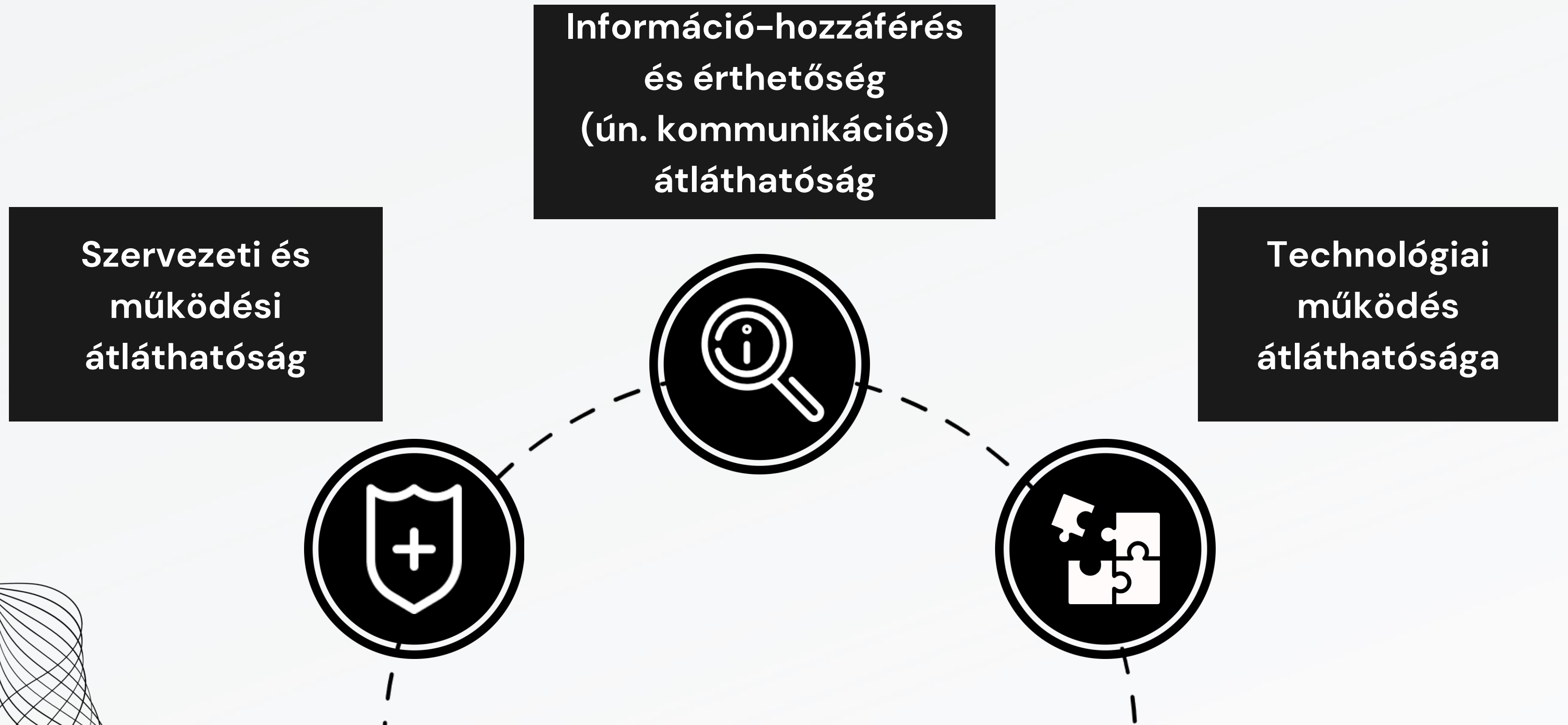
Tárgy

Platform működése
Szolgáltatásnyújtás feltételei
Jogok, kötelezettségek

Tartalom

Érthetőség
Értelmezhetőség
Meg/felfoghatóság

Az átláthatóság dimenziói platformjogi megközelítésben

Szabályozási út

Az adatvédelmi szabályozás mintáján

Szabályozási
cél

I.
generáció

Az információs
önrendelkezési
jog

egyik
garanciális
eleme

II. generáció

GDPR

Átláthatóság,
mint átható
alapelv
+ szektorális
szabályozás

III.
generáció

**A DSA ex ante jellegű
szabályozásának sarokkövei**

Közvetlen átláthatóságot növelő követelmények – Szerződési feltételek

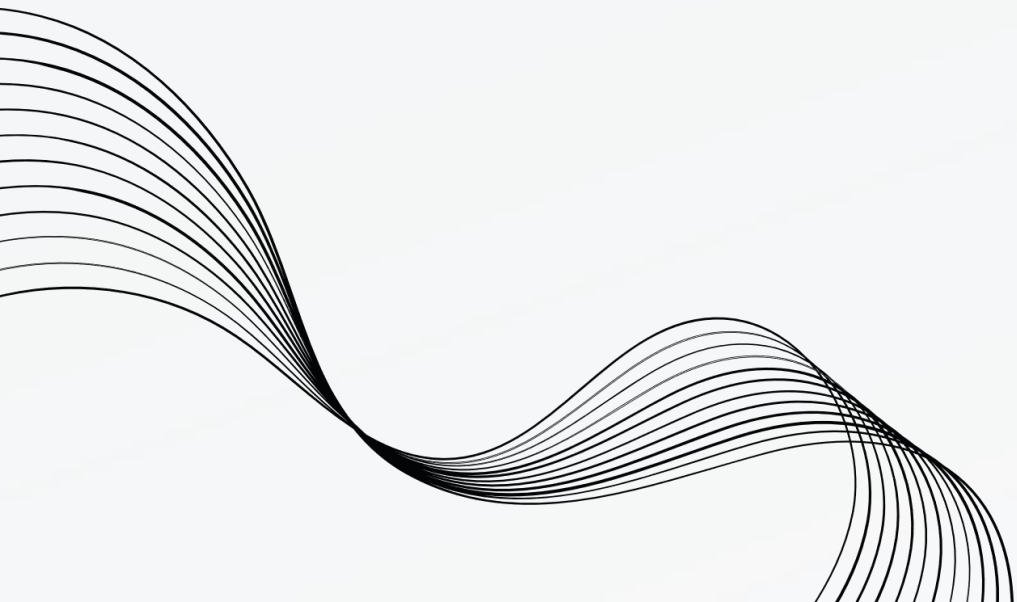
Cikk	Követelmény	Tartalom	Átláthatósági dimenzió
14. cikk (1)	Világos és közérthető tájékoztatás	ÁSZF-nek tartalmaznia kell tartalommoderálási szabályokat, eljárásokat, algoritmusokat, és ezeket világos, felhasználóbarát, géppel olvasható formában kell közölni.	Kommunikációs, intézményi és technológiai
14. cikk (2)	Jelentős változások bejelentése	Felhasználókat értesíteni kell a jelentős módosításokról.	Kommunikációs
14. cikk (3)	Gyermekek számára érthető formátum	Gyermekeket célzó szolgáltatások esetén az ÁSZF-et az ő számukra is érthető formában kell közölni.	Kommunikációs, célcsoport-orientált
14. cikk (4)	Igényérvényesítés	A szabályérvényesítést objektív, arányos és alapjogokat tiszteletben tartó módon kell végezni.	Intézményi
14. cikk (5)	Platform-összefoglalók	Népszerű platformoknak tömör összefoglalót kell készíteniük a lényegi szabályokról és jogorvoslati lehetőségekről.	Kommunikációs és intézményi
14. cikk (6)	Többnyelvűség	Az ÁSZF-et minden célország hivatalos nyelvén elérhetővé kell tenni.	Kommunikációs és intézményi

Közvetlen átláthatóságot növelő követelmények – Hirdetések, ajánlórendszerek

Cikk	Követelmény	Tartalom	Átláthatósági dimenzió
25. cikk (1) (31., 32. cikk)	Online interfész	Úgy kell megtervezni, kialakítani, üzemeltetni, hogy ne legyen torzító vagy gyengítő a szabad és tájékozott döntéshozatal tekintetében.	Technológiai és intézményi
26. cikk (1)	Hirdetésjelölés	A reklámokat világosan meg kell különböztetni a többi tartalomtól – jelezni kell, hogy hirdetésről van szó.	Kommunikációs
26. cikk (2)	Hirdető azonosítása	A felhasználónak egyértelműen látnia kell, ki a hirdetés megrendelője és az kereskedelmi tájékoztatás-e.	Kommunikációs
39. cikk	Online hirdetések további átláthatósága	Nyilvánosan hozzáférhető eszköz és adattárház, amely megismerhetővé teszi a hirdetés részleteit.	Technológiai
27. cikk (1)-(2)	Ajánlórendszerek fő paramétereinek ismertetése	Az ajánlórendszer működésének fő logikájáról közérthető tájékoztatást kell nyújtani a felhasználóknak.	Technológiai és kommunikációs
27. cikk (3)	Felhasználói beavatkozás lehetősége	Lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a felhasználó beállíthassa, milyen elvek szerint működjön az ajánlórendszer számára (pl. időrend).	Technológiai és intézményi

Közvetett átláthatóságot növelő követelmények

Cikk	Követelmény	Tartalom	Átláthatósági dimenzió
15. cikk (1)	Átláthatósági jelentés – közvetítő szolgáltatók	A szolgáltatónak évente átláthatósági jelentést kell közzétennie az intézkedéseiről (moderáció, felfüggesztés, panaszok).	Intézményi és kommunikációs
	Jelentés közzététele nyilvánosan és gépi olvashatóan	A jelentést géppel olvasható formátumban, könnyen elérhető módon kell közzétenni.	
24. cikk (1)-(3)	További jelentési kötelezettség – online platformok	Az online platformok kiegészítő jelentést kötelesek készíteni, amely részletesebb adatokat is tartalmaz.	Intézményi
40. cikk	Adathozzáférés és adatok vizsgálata	Ellenőrzött kutatók, hatóságok hozzáférése megfelelőség értékelési, kockázatazonosítási és csökkentési feladatokhoz szükséges adatokhoz.	Intézményi és technológiai

Jogalkalmazási tapasztalatok

A legfontosabb ex ante kötelezettségek felügyelete szempontjából az Európai Bizottság rendelkezik hatáskörrel

17
óriásplatform
2 keresőmotor
azonosítása

2023
ÁPRILIS

Az elmúlt 1,5
évben 15
formális
megkereséssel
élt

4 alkalommal
széleskörű
megkereséssel

INFORMÁCIÓ
KÉRÉS

8 alkalommal
Még nincs
döntés

DE!
2 szolgáltató
önálló döntése

66. CIKK
SZERINTI
ELJÁRÁS

Következtetések

Fogalmi ingadozás, keveredő szabályozási
elemek

Partnerség és együttműködés fejlesztése
szerepe az átláthatóság növelésében

Következtetések

Jogalkalmazási folyamatok
láthatóvá tétele

Valós idejű átláthatósági megoldások

ÖSSZEGLÉZÉS

- A szabályozás valóban képes átláthatóságot növelni – mindegyik átláthatósági dimenzióban kimutathatóak előrelépések
- Valódi átláthatóságot felhasználói átláthatóság növekedése nélkül nem lehet elérni!
- Aktív részvétel erősítése a technológiai fejlesztési folyamatokban

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

hohmann.balazs@ajk.pte.hu

+36 30 074 6507

A STARTING 150399 számú projekt a Kulturális és Innovációs Minisztérium Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból nyújtott támogatásával, az NKKP STARTING_24 pályázati program finanszírozásában valósult meg.

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ PROJEKT